



وزارت تحصیلات عالی ج.ا.ا  
ریاست پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی  
پوهنتون غالب (هرات)  
پوهنځی حقوق و علوم سیاسی



پلان استراتیژیک  
پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

( )

پوهنتون غالب نخست به نام مؤسسه تحصیلات عالی غالب با شماره (۲۶) به تاریخ ۲۶ ثور ۱۳۸۹ جواز فعالیت خود را از وزارت محترم تحصیلات عالی ج.ا.ا به دست آورد و هم‌زمان با آن فعالیت کاری خود را در ولایت هرات آغاز کرد. در ۲۹ سرطان ۱۳۹۰ براساس مکتوب شماره (۱۷۰۸) مقام وزارت تحصیلات عالی افغانستان غالب اجازه فعالیت در کابل نیز یافت و در اول میزان ۱۳۹۰ فعالیت کاری خود را در کابل آغاز کرد.

پوهنتون غالب در (۵) رشته تحصیلی با داشتن (۹) پوهنچی قرار زیر فعالیت اکادمیک دارد.

**پوهنچی‌های پوهنتون غالب هرات:** طب معالجوی، حقوق - علوم سیاسی، کمپیوترساینس، ستوماتولوژی و اقتصاد.

پوهنچی های غالب کابل: طب معالجوی، حقوق - علوم سیاسی، ستوماتولوژی و اقتصاد.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون غالب هرات به مثابه نهاد تحصیلی، در جهت ترویج فرهنگ حاکمیت قانون و تربیه کادرهای مسلکی «حقوق دانان، سیاست‌مداران، قضات، سارنوالان و وکلای مدافع» فعالیت‌های اکادمیک خود را اجرا می‌نماید.

دوره تحصیل در این پوهنچی چهار سال می‌باشد. در سال‌های اول و دوم، مضامین عمومی حقوق و سیاست تدریس گردیده و محصلان سال‌های سوم و چهارم به طور اختصاصی و با انتخاب رشته مورد نظر خویش، در یکی از دو بخش قضایی - سارنوالی و یا هم اداری - دیپلماسی به اكمال تحصیل خویش می‌پردازند. دیپارتمنت قضایی سارنوالی در چوکات پوهنچی حقوق و علوم سیاسی هم‌زمان با تأسیس این پوهنچی ایجاد گردیده است. غایت تعیین شده دیپارتمنت (قضایی سارنوالی) پوهنچی حقوق و علوم سیاسی تربیه کادرهای مسلکی و حرفه‌یی در عرصه‌های قضایی، عدلی، جرم‌یابی و وکالت دفاع در کشور است. هم‌چنان دیپارتمنت اداری - دیپلماسی در چوکات پوهنچی حقوق و علوم سیاسی هم‌زمان با تأسیس این پوهنچی ایجاد گردیده است.

غایت تعیین شده دیپارتمنت (اداری و دیپلماسی) پوهنچی حقوق و علوم سیاسی تربیه کادرهای مسلکی و حرفه‌یی در عرصه‌های حقوق بین‌الملل، اصول روابط بین‌الملل، پالیسی جهانی، جهانی شدن، سیاست

خارجی و ابزارهای آن جهت تأمین منافع ملی کشور است. محصلان این دیپارتمنت بعد از پایان هشت سمستر و چهار سال تحصیلی در نهادهای مرتبط با رشته تحصیلی شان (وزارت امور خارجه) به کار گماشته می شوند.

در سال (1392) خورشیدی، اولین گروه از فارغ التحصیلان این پوهنچی که به تعداد 103 تن، از جمله 75 پسر و 28 دختر بودند، به جامعه علمی افغانستان تقدیم گردیدند. این روند هر سال در حال تکرار می باشد و شخصیت های مسلکی، متخصص و متعهد و خدمت گذار بیشتری را به جامعه تقدیم می نماید.

این پوهنچی کما فی السابق به گسترش برنامه های انکشافی و علمی خویش که از لحاظ کمی و کیفی تا اکنون تأثیرات مثبت و مشهودی را به ارمغان آورده است، توجه جدی داشته و در نظر دارد تا در پرتو این استراتژی و اجرای برنامه های هدفمند در طی پنج سال آینده، این نهاد تحصیلی به عنوان مرجع علمی معیاری و با اعتبار احراز موقعیت نماید.

#### 1. دیدگاه - ویژن

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی غالب رسالت خود می داند تا با ارائه آموزش های حقوقی معیاری و با کیفیت منطبق با نیازهای امروزی جامعه افغانستان جایگاه خویش را به عنوان نهاد آموزشی مطمئن و هدفمند در عرصه تحصیلات عالی حقوقی در کشور تثبیت نماید. این پوهنچی در تلاش است تا با بهره گیری از ظرفیت های علمی موجود و مدیریت سالم، رسالت خویش را در زمینه تربیه کادرهای مسلکی حقوق دانان، سارنوالان، وکلای مدافع و قضات اجرا نموده و در بهبود رفاه عامه، توسعه سیاسی، حاکمیت قانون و نهادینه شدن ارزش های ملی کشور سهم ارزشمندی را ایفا نماید. درین راستا تلاش دارد تا نظام تحصیلی را با استندردهای پیشرفته علمی و مدیریت عالی برخوردار نماید تا جایگاه مفید و ثمر بخش معیاری را در سطح جامعه اکادمیک کشور احراز نماید و شعار اساسی (غالب طلایه دار اندیشه های پویا) را تحقق ببخشد.

#### 2. رسالت - میژن

از آن جایی که افزایش کیفیت و رسیدن به اهداف مطلوب در دستور کار پوهنتون غالب قرار دارد؛ بنابراین، فراهم نمودن زمینه آموزش حقوقی از طریق تدریس معیاری، تربیه کادرهای مسلکی حقوق دانان، قضات، سارنوالان، وکلای مدافع و ایجاد ظرفیت های علمی برای تولید دانش حقوقی از

طریق تألیف مقالات علمی و تدویر سیمینارها و گفتمان‌های حقوقی، از وظایف عمده پوهنچی حقوق و علوم سیاسی غالب است. تلاش در جهت کاربردی ساختن دانش حقوقی از راه انجام تحقیقات علمی به منظور شناسایی چالش‌های موجود جامعه افغانستان و ارائه پیشنهادهایی برای رفع آن، هم‌چنین اجرای برنامه‌های ساحه‌وی و بازدید از مراکز عدلی و قضایی و ... از راه کارهای اساسی ما است.

### 3. ارزش‌ها:

- اعتقاد خدشه‌ناپذیر و احترام صادقانه به ارزش‌های اسلامی دینی-مذهبی؛
- تقویت روحیه وحدت ملی، مسؤولیت‌پذیری و تحکیم ثبات سیاسی؛
- حفظ و نهادینه ساختن اصول اخلاقی و توجه به حرمت کرامت انسانی؛
- تعمیم عدالت و برابری؛
- تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه؛
- توجه به تدریس و تحقیق معیاری و پخش و نشر آن و احترام به دست‌آورد های علمی دیگران؛
- اداره سالم، مؤثر و کارا؛
- تولید علم و استفاده سالم از نظریات و اندوخته‌های علمی دیگران.

### مرامنامه

- ✓ پاسخ‌دهی به نیازهای آموزشی نسل جوان کشور و خواسته‌های شان از طریق انکشاف توانایی‌های علمی و مسلکی آنان؛
- ✓ تربیه نیروی متخصص در رشته حقوق و علوم سیاسی با توجه به نیازهای انکشافی جامعه؛
- ✓ کوشش در راستای توسعه حکومت داری سالم در کشور؛
- ✓ بهبود کیفیت درسی مطابق با معیارهای بین‌المللی از طریق اصلاح و تجدید نصاب درسی؛
- ✓ ایجاد رشته‌های جدید و حرکت در راستای تخصصی‌تر ساختن رشته‌های تحصیلی؛
- ✓ سهم‌گیری در توحید نصاب تحصیلی در کلیه پوهنچی‌های حقوق و علوم سیاسی در افغانستان؛
- ✓ ایجاد هم‌کاری میان نهادهای تحصیلات عالی داخلی و بین‌المللی؛

- ✓ ارتقای سطح برنامه‌های تحصیلی از لیسانس به ماستری با در نظر داشت فراهم آوری شرایط مورد نظر قانون‌گذار، نیازهای جامعه و استانداردهای بین‌المللی؛
- ✓ اجرای برنامه‌های تحقیقاتی به منظور پیشرفت دانش مسلکی؛
- ✓ ارائه برنامه‌های تخصصی و اکادمیک در رشته حقوق و علوم سیاسی که پاسخ‌گوی نیازهای ملی و منطقه‌وی بوده و در سطح بین‌المللی توان رقابت را داشته باشد؛
- ✓ ایجاد فضای اکادمیک، ترویج بحث و تبادل نظر آزاد در قالب گفتمان‌های مختلف به منظور انتقال دانش تخصصی به محصلان و ترویج فرهنگ محصل محوری؛
- ✓ ارائه سیمینارهای علمی و نوشتن مقالات علمی و تحقیقی توسط استادان و پربارساختن نشرات مؤسسه تحصیلات عالی غالب؛
- ✓ دور نگه داشتن نهادهای تحصیلی از هرگونه تعلقات مذهبی، سیاسی، قومی، گروهی، حزبی و...؛
- ✓ ایجاد و راه اندازی صحفه مجازی فیس بوک و ویب سایت پوهنچی حقوق و علوم سیاسی جهت ارائه معلومات لازم به علاقمندان؛
- ✓ کمک و ارائه پیشنهادهایی در راستای تقنین راه گشاه برای حل مشکلات جامعه؛
- ✓ تولید علم از طریق نهادینه ساختن فرهنگ تحقیقاتی علمی معیاری که بتواند با شناخت مشکلات موجود در جامعه و بررسی علل بروز آن، راه کارهای مؤثر را ارائه بدارد؛
- ✓ کاربردی ساختن دانش حقوق به نحوی که محصل حقوق و علوم سیاسی بتواند در عمل نیازهای بازار کار را با در نظر داشت معیارهای کمی و کیفی رفع نماید؛
- ✓ تربیه محصلان به مثابه شهروندان روشن فکر، مسؤول و منتقد، دارای ظرفیت لازم و اندیشه‌های مبتنی بر اساس تعهد اجتماعی، بردباری و احترام متقابل؛
- ✓ توجه به انکشاف و معیاری ساختن کریکلم و مفردات درسی به طور مستمر آن‌هم در روشنایی لوائح وزارت تحصیلات عالی به نحوی که بتواند پاسخ‌گوی نیازهای اکادمیک و علمی در داخل پوهنتون غالب و هم نیازهای مطرح شده در خارج از محیط تحصیلات عالی باشد؛
- ✓ مشارکت در سیستم اعتباردهی و تضمین کیفیت و اجرای آن در راستای حصول اطمینان از کیفیت تحصیلی – تحقیقی و مفدیت برنامه‌های ارائه شده؛

- ✓ فراهم سازی تسهیلات لازم به منظور توانمندسازی دیپارتمنت ها و اعضای کادر علمی در جهت انجام پروژه های تحقیقاتی علمی - حقوق و سیاسی؛
- ✓ تلاش در جهت رشد کادر علمی و کارمندان اداری تحصیلات عالی از طریق فرصت های تحصیلی بالاتر، کورس های کوتاه مدت، بازدیدهای متقابل و ایجاد فرهنگ آموختن مداوم؛
- ✓ فراهم آوری زمینه اشتغال برای فارغان از طریق راه اندازی برنامه های کاریابی در نهادهای دولتی و غیر دولتی؛
- ✓ ارائه خدمات کاتبخانه یی و انترنیتی با کیفیت که به طور آسان در اختیار محصلان و استادان قرار گیرد؛
- ✓ نهادهای ساختن برنامه های کلینیک حقوقی و اجرای برنامه های تمثیلی حقوق و سیاسی و گسترش آن به منظور ارتقای دانش مسلکی لازم به فارغ التحصیلان؛
- ✓ ترویج فرهنگ تحقیق به خصوص در حوزه های حقوق، فقه، سیاست، روابط بین الملل و حاکمیت قانون.

## اهداف

### اول: اهداف اصلی یا کلی

- ارائه تدریس معیاری و با کیفیت مطابق به نیازهای جامعه و برابر با استانداردهای بین المللی؛
- تولید علم از طریق نهادهای ساختن فرهنگ تحقیقات علمی معیاری که بتواند در ترمیم خلاهای موجود مؤثر واقع شود؛
- کاربردی ساختن دانش حقوق به نحوی که محصل حقوق و علوم سیاسی بتواند در عمل نیازهای بازار کار را با در نظر داشت معیارهای کمی و کیفی رفع نماید؛
- ارتقای سطح برنامه های تحصیلی از لیسانس به ماستری با در نظر داشت فراهم آوری شرایط مورد نظر قانون گذار، نیاز جامعه و استانداردهای بین المللی؛

- ایجاد فضای آکادمیک و علمی که در آن بحث و تبادل نظر، پرسش نقادانه و انتقاد سازنده ملاک‌های شایع و پذیرفته‌شده باشد؛ این امر از طریق تدویر سیمینارها و گفتمان‌های علمی و توجه به نشریه‌های دانش‌جویی حمایت خواهد شد؛
- تربیه محصلان به مثابه شهروندان روشن‌فکر، مسؤول و منتقد، دارای ظرفیت لازم و اندیشه‌های مبتنی بر اساس تعهد اجتماعی، بردباری و احترام متقابل.

## دوم: اهداف جزئی و فرعی

- توجه به انکشاف و معیاری‌ساختن کریگلم و مفردات درسی به طور مستمر به نحوی که بتواند پاسخ‌گوی نیازهای آکادمیک و علمی در داخل پوهنتون خصوصی غالب و هم نیازهای مطرح شده در خارج از تحصیلات عالی باشد؛
- بهبود کیفیت ارائه خدمات آموزشی با تمرکز بر جای‌گزین‌نمودن و استفاده از شیوه‌های جدید تدریس و توجه مزید بر فعالیت‌های آکادمیک محصلان؛
- افزایش دسترسی به عدالت از طریق طرح یک سیستم آموزش عالی حقوقی-سیاسی کاربردی با کیفیت عالی، با در نظر داشت قوانین نافذ کشور، نیازهای جامعه و معیارهای جهانی؛
- مشارکت در سیستم اعتباردهی و تضمین کیفیت و اجرای آن در راستای حصول اطمینان از کیفیت تحصیلی-تحقیقی و مفیدیت برنامه‌های ارائه‌شده؛
- فراهم‌آوری تسهیلات لازم به منظور توانمندسازی دیپارتمنت‌ها و اعضای کادر علمی در جهت انجام پروژه‌های تحقیقاتی علمی-حقوقی و سیاسی؛
- فراهم‌آوری امکانات جهت اجرای بهتر لایحه و سیستم کریدیت در جهت اعتباردهی و ارتقای سطح علمی پوهنچی؛
- مدرنیزه‌ساختن و ارتقای ظرفیت دیپارتمنت‌ها، تحقیقات علمی، کلینیک‌های حقوقی و شیه‌سازی حقوقی و بخش اداری در سطحی که تفکیک و وضاحت در نقش‌های مدیریتی رونما شده و تمام مسؤولان در اداره به صورت هم‌کار و هم‌آهنگ فعالیت داشته باشند؛

- تلاش در جهت رشد کادر علمی و کارمندان اداری تحصیلات عالی از طریق ارائه فرصت‌های تحصیلی بالاتر، کورس‌های کوتاه مدت، بازدیدهای متقابل و ایجاد فرهنگ آموختن مداوم؛
- توجه به تدوین کریگلم و مفردات درسی به منظور ایجاد برنامه‌های ماستری در جریان پنج سال آینده؛
- فراهم‌آوری زمینه اشتغال برای فارغان از طریق راه‌اندازی برنامه‌های کاریابی در نهادهای دولتی و غیر دولتی؛
- ارائه خدمات کتابخانه‌یی و انترنیتی با کیفیت که به طور آسان در اختیار محصلان و استادان قرار گیرد؛
- نهادینه ساختن برنامه‌های کلینیک حقوقی و گسترش آن به منظور ارتقای دانش مسلکی لازم به فارغ‌التحصیلان؛
- ترویج فرهنگ تحقیق به‌خصوص در حوزه‌های حقوق، فقه، سیاست، روابط بین‌الملل و حاکمیت قانون؛
- توجه به استفاده از تجربیات سایر نهادهای تحصیلی حقوق و علوم سیاسی در داخل و خارج کشور از طریق انعقاد تفاهم‌نامه‌ها و گسترش هم‌کاری‌های علمی مسلکی.

#### 4. وضعیت موجود:

- تعمیر و فضای درسی مناسب؛
- موجودیت دیپارتمنت‌های (قضایی - سارنوالی، اداری دیپلماسی و کلینیک حقوقی)؛
- تعداد استادان شامل کادر علمی و نامزد کادر علمی این پوهنچی به تعداد (9) استاد می‌باشد؛
- استادان بالمقطع این پوهنچی به تعداد (21) تن بوده که از جمله (20) مرد و (1) زن می‌باشد؛
- درجه تحصیلی این استادان نیز بالترتیب شامل (3) دکتر، (18) ماستر، (6) استاد در حال تکمیل دوره ماستری و (3) استاد لیسانس می‌باشد؛
- کتابخانه اختصاصی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با ظرفیت بیش از (200) جلد کتاب حقوقی، سیاسی، فقهی و اجتماعی؛

- کلینیک حقوقی با سه بخش مشوره دهی در امور مدنی، وکالت دفاع در امور جزایی و آگاهی عامه؛
- استفاده از اینترنت کتابخانه مرکزی؛
- اجرای شبیه سازی در بخش محکمه تمثیلی، وظایف کریمینال تخنیک و جریان پارلمان؛
- اجرای کنفرانس های علمی و گفتمان های حقوقی و سیاسی؛
- بازدید محصلان از ادارات عدلی و قضایی و ادارات سیاسی و...؛
- اجرای برنامه های فرهنگی- ورزشی؛
- رعایت امتیازات صحی برای اسادان و کارکنان در شفاخانه کادری غالب.

## 5. برنامه های آینده:

- تلاش در جهت اكمال اسادان دایمی، ایجاد و توجه به افزایش انگیزه و علاقمندی به تدریس اسادان، طی مراحل شدن رتب علمی شان و تنظیم و اجرای امتیازات مادی و معنوی برای اساتید دایمی از قبیل حقوق تقاعد - بیمه صحی؛
- توجه به ارتقای سطح علمی اساتید با فراهم نمودن زمینه ادامه تحصیلات در سطوح ماستری و دکتورا؛
- تکمیل مفردات درسی و کاریکولم دوره ماستری رشته حقوق و علوم سیاسی و آمادگی برای برگزاری این دوره مهم تحصیلی برای فارغان دوره لیسانس پوهنهی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون غالب و دیگر علاقه مندان رشته متذکره؛
- توجه به گسترش برگزاری دوره های ستاژ علمی برای محصلان صنوف چهارم اعم از اداری و قضایی با عقد تفاهم نامه ها و ترتیب مکاتیب رسمی با اداراتی؛ چون حقوق بشر، سارنوالی ها، محاکم و سایر ادارات ذریط ...؛
- توجه جدی به عملی شدن پروسه برگزاری دورس و گفتمان های آنلاین و ایجاد ارتباط با پوهنتون های معتبر جهانی و گفت وگو با اسادان خارجی و داخلی؛
- تأسیس دیپارتمنت های جدید در پهلوی دیپارتمنت های بر حال پوهنهی؛
- توجه همه جانبه به گسترش برنامه های کلینیک حقوقی در بخش های مدنی، جزایی و استریت لا؛

- تدویر کنفرانس‌های علمی ملی و بین‌المللی و فراهم‌نمودن زمینه مشارکت اسادان داخلی و خارجی و محصلان در این همایش‌ها؛
  - توجه به رشد کمی و کیفی کتابخانه مستقل تحصیلی پوهنچی؛
  - تدارک عقد قراردادهای و تفاهم‌نامه‌ها با مؤسسات تحصیلی خارجی در جهت تبادل تجارب، اندوخته‌های علمی و کسب بورسیه‌های تحصیلی برای محصلین و فارغین پوهنچی؛
  - مهیاساختن امکاناتی برای چاپ کتب، چاپ‌ترها و مقالات علمی تحقیقی و علمی-پژوهشی اساتید در بدل امتیازات مادی و معنوی؛
  - تدارک لیلیه یا محل بود و باش شبانه برای محصلین خارج از ولایت هرات علی‌الخصوص طبقه اناث با هم‌کاری پوهنتون هرات و دیگر مؤسسات؛
  - توجه جدی به رشد کیفی تدریس با استفاده از ابراز و متوذهای مدرن و رعایت روش‌های تدریس عصری؛
  - ایجاد و گسترش برنامه‌های مختلف فرهنگی، ورزشی، هنری و... در جهت بالندگی فرهنگی و ورزشی محصلان و ایجاد شور و اشتیاق در آنان در روند دوره تحصیل؛
- تطبیق مفاد ذکرشده در این استراتژی پلان از اولویت‌های کاری پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون غالب بوده که تناسب با انکشافات و ایجابات زمان، عمل‌کرد اکادمیک این پوهنچی با نگرشی عمیق‌تر و گسترده‌تر عیار خواهد شد تا این نهاد علمی-تحصیلی با کسب درجات عالی در سطح ملی در قطار دیگر مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به مثابه نهادی کاملاً معیاری و پیش‌گام شناخته‌شده و به عنوان مرکزی فعال در راستای تعمیم عدالت و حاکمیت قانون متبلور گردد.

با احترام

احمد شکیب صالحی

رئیس پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

مصبوب جلسهٔ شورای علمی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی در تاریخ 30 برج  
جوزای سال 1394 با پروتکل شماره (28) و مصوبهٔ شورای علمی پوهنتون به  
تاریخ 1396/10/28 با نمبر پروتکول (14) کتاب جلسات شورای علمی  
پوهنتون \_\_\_\_\_ون غال\_\_\_\_\_ب.